

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETNIÉNYEK.
Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a
minden közzétételéről ide intézendők.

Ármentelen levelek csak ismert kizárólag
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábsopitisor egyszerű beiktatásért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopitisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajosár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen Hétfő, Január 28.

19 szám

Hogy ne lett volna skandallum!

(T.) És ha a szabadelvűpárt férfiasan akarja viselni magát, most összeáll és szavazni fog mint egy cuher. A mi ellenzékünkkel szemben nem lehet részeket nyitni, — avagy lehetni lehet, de nem szabadna, — melyen át Trója falai közé bocsátjuk a falovat. És ezt mi magunk adtuk most az ellenzék alá. Mert szép dolog az a meggyőződés, kimondani amit gondolunk és amit érzünk: de nem mindenkor észszerű, annál ritkábban válik be taktikának. De még annál is veszedelmesebb, az ellenfél kicsinylése piszkálása, izgatása, mint ahogyan mi most tettük. És amit tettünk, azt is visszajáról tettük. Ugy állítottuk fel a pártkérdést, hogy akkor is lehet valaki pártmber, ha a párt vezérével szemben állást foglal, azok ellen küzd és harcol. Ami tökéletesen ellenkezik a józan logikával, mert az ily állásfoglalást a hadseregben a lázadásnak, a pártban szakadásnak szokták nevezni. És amely hadseregben a lázadókat megtűrik, amely pártban a szakadásoknak tért engednek, az a hadsereg és párt az ellenféllel szemben egyenes lenni megszűnt: és sem mi másra, mint az ellenfél felbátorítására nem szolgál.

Mikor ezt a szerencsétlen ideát a szabadelvű pártban felszínre hozták, sőt elfogadták, én voltam az egyedüli, aki szerény körömben hangot emeltem ellene, de hát persze, elhangzott az a pusztában. Én voltam az egyedüli, ki szerény véleményemet a pártfegyelem és szólásszabadság definíciója felett kockáztatni mertem, kimondván hogy: ha a párt kebelében mindenki szabadságot vesz magának arra, hogy különvéleményét ne csak kimondja, de fel is tartja, s ahhoz a pártvezér határozott kijelentésével szemben is ragaszkodjék? Akkor annak a pártnak, mint testületnek, mint politikai hadtestnek,

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Hogyan ruházkodjunk télen?

Irta: Fodor József.
(Folytatás.)

Dari, Edit hazakerült; apának még egy kis dolga akadt a városban. Nemsokára felvillantak a karácsony fa lángjai. Ime ott feküdt a fa alatt a muff meg a boa, valamint Editke számára is hóhérré prémpallér és sapka.

— Hát meghallotta a Krisztuska!
— Az nem, hanem helyette egy kis angyal.

Karácsony napján délben jární se lehet a váciútezőn, Andrassy uton. A kinek valami ajándékot hozott a Krisztuska, azt be is mutatja ismerősöknek és idegeneknek. Hadd irigykedjenek.

Dari és Edit is sétára öltöztek. A tudós papa s a jó és eszes mama a szent nap dazára vitába keveredtek a ruha miatt. Az apa mutatta a termometert, barom tert, bizonyította, hogy hideg van, szél van, még lucskos is odakünn, melegebben öltözzenek. Kivált Editke öltözete ellen volt kifogása. Új tehér prémsüveg és gallér, rövid hóhérré bolyhos köpenyke, báránynak és angyalnak tetszett egyszerre. Lábszárai rövidke ruhája alól térdeitől kezdve kilátszottak; rajtok új selyem harisnya, kicsinyke lábain prémmel szegélyezett finom lakkezipő.

— Megfázik ez a kedves teremts.
— Oh dehogyan — vitatkozik és rimánkodik a mama a kicsiny leánya. — Mások így is öltöznek. Csak tudják, hogyan kell kis leányokat öltöztetni. Egyáltalán pedig a leánykák dolgába csak a mamának van beleszóla.

De megnézték és irigyelték is mamát és leánykáját, a merre csak jártak. Este azon

minden jelentősége megszűnt, és lett belőle egy portyázó basi-bozok raj, amely rajban a csatároók babiloni tornyot építettek. Ahol minden ember a maga véleményét vallhatja és hirdetheti, az a vörös lajblík, zöld lajblík, fehér lajblík és kék lajblík zsbivására, de nem pártfegyelem többé.

Igen is: megvan a szabad véleménynyilvánításnak a maga módja, de a határa is. Amíg tudni illik az elnök ki nem mondta a végzést, de ha egyszer kimondta? Meggyőződés hin, meggyőződés her, de az elnöki végzésen túl a vélemény-szabadság már nem terjedhet. Magának ugyan megtartja minden párttag, de hogy azzal az ellenfél előtt is produkálja magát, hogy mikor a csata kifejlődött, ő visszaforduljon és saját pártfelei közé tülzeljen, kijelentvén, hogy ő azért meg fog maradni pártagnak? Engedelmet kérek, de ha én állok megette és erőm van hozzá, úgy ki lököm a sorból, hogy felbukik.

Az ily manőverekkel még mindig megjárta az, aki a manővereket elnézte. Mert az is meggondolandó dolog ám, hogy lehet a párt a legbőlebb, de azért még sem következik, hogy a párt minden egyes tagjának meg legyen az ő helyes esze. Az ilyenek a tán nem kell több, mint ellenzékeskedési példaadással taplófó dogni a fülébe és csinál olyan hecsetet, hogy az egész vásár felfordul. Avagy hiú emberek, kik az ellenzékeskedni merő hős basibozukra hulló dicsőség koszorúit megirigylík és hasonlókra akarnának szert tenni, azonnal utánozzák a jó példát. Hát a párt gyengéjeit, az e féle tüzes taplókat vagy koszoruhullókat kísérteteinek temni ki: bár ki mit mondjon is, de megengedhetőnek nem tartom.

De meg lá ongo, elégedet'en elemek, minden bajon találkoznak, az árulásra kész egyének sem fogytak még el, hát ezek előtt rést nyitni, nekik az elégedetlenségre, lázongásra alkalmat szolgáltatni,

ban rosszkedvű, levert volt Editke. Arca kipirult. Nem is vacsorált. Ejjel egyre vizet kért. Másnap jött a doktor bácsi: szobaárítomot rendelt meg timsós torokvizet. Én te remtóm! mennyi embernek okoz bajt és szenvedést az előítélet és tájékozatlanság. Franczián, angolul feecseni megtanulnak nőink de hogy miképen veszel el ezeket a tükör egészségüket észszerűtlen ruházattal, arról soha egy szót sem hallanak. Editke ágya mellett fölvilágosított legalább saját feleségemet. Most tudom, hallgatni fog veám.

A helyes öltözködés mindig művészet; de gyakran egy kis tudomány is. Kivált a mi éghajlatunk alatt, a mely nyáron Afrikát, télen Szibériát utánoz. És különösen nehéz télen a helyes öltözködés; ekkor legkönyebben ér utól bennünket hibánkért a bűnhődés is: meghűlünk s náthát, hurutot, torokgyuladást kapunk, vagy ha nagyon is kegyetlen a gondviselés.

Vannak emberek, a kik télen nagyon nagyon is melegen burkolódnak és mégis minduntalan meghűlnek; orruk egyre vörös torkuk, hangjuk egyre reszelős. Mások nyáron, télen egyformán nagyon könnyen öltözködnek, és . . . szótén meghűlnek. És vannak, kik gondatlanul öltöznek, alig törődnek hideggel, meleggel és még sem hűlnek meg. Tűri a természetek.

Faluhelyeken a parasztyerek rövid ködmönbe buvik s kimegy a jégre csuszálni — meztláb. És nem hül meg. Azaz meghül bizony és el is pusztul igen sok. De sok hozzátörődik, edződik s annak nem árt a jégverés sem.

A ruházkodásnál tehát a legfontosabb az egyéni hajlandóság. A kinek a szervezete ellentálló, a ki edzett, az a legszerencsésebb; ellenben az érzékeny testű vagy a ki elpuhult, minden gondoskodás és aggodal-

maskodás daczára is untalan meghül; kivált pedig, ha még nem is vigyáz.

A kövér ember jobban tűri a hideget Zsirja maga jó bunda. De ha a kövér ember nincs megdedve és ha könnyen izzad akkor könnyen meg is hül. A kövér tehát ne öltözködjék nagyon melegen és kivált arra vigyázzon, hogy ne hevüljön fel, ne izzadjon meg.

A sovány melegebb ruhát kíván: fagyosabb, de nem hül meg olyan könnyen.

A nők jobban tűrik a hideget, mint a férfiak, mert kövérebbek: azonban mégis könnyebben hűlnek, mert rendszeren szobában ülnek, elkényeztetődnek. Eppen így van a gyermekek is. Kövérebb teste jobban tűri a hideget, azonban, ha elkényeztetik, szobában nevelik, nagyon is könnyen meghül. Azért vagy gondosan edzzék meg, vagy pedig okosan ruházzák. — A nagy emberek inkább fáznak, mint a kicsinyek, épen úgy az öregek inkább, mint a fiatalok. Az egészséges, jó gyomru jobban tűri a hideget, mint a beteges rossz emésztésű, vérben szűkölködő. A ruházkodásnak tehát mindenhez alkalmazkodni kell.

A ki jár, kel, dolgozik, kevésbé érzi a hideget; kevesebb ruhát kíván. A munka nagyon sok meleg fejlődésével jár: futi a test. Azért a sebesen járó ritkán hül meg; ellenben a bandukáló, ácsorgó rendes nánhával tér haza. Munkára kevesebb ruhával kell menni, mint sétára. A legrosszabb pedig az, ha sebtében járnak, szinte megizzadaak s egyszerre jó pajtásra, — kenyeres társra, kávé társra — akadva megállanak, elfecsegnék. — Csakhamar tüszentenek. „Igazat mondani.” Azt ritkábban: inkább átfáztak.

(„Veszedelem a masamód kirakata is!” — „. . . És a könyvtárúsal talán nem? . . .”) Sajnálni valók, a kik télen felváltva hideg melegbe kénytelenek kijárni, pl. az orvo-

Országgyűlés.

Budapest, 1889. Január 26

Még mindig a védő javaslat általános tárgyalása vette ma is igénybe a képviselőház idejét. Napirend előtt azonban Ország Sándor váaszolt Csátár tegnap gyanusító szavaira, önértézetesen, nyiltan, s meggyőzve a házat a tegnapi gyanusítások koholt és alaptalan voltáról.

A javaslat ellen szóltak ma: Petrich Ferenc, Majtényi Adám, Szalay Imre, Szendrey Gerzson, Papp Elek és Meszlényi Lajos, kik mind csak az eddigi vita keretében mozogtak; új ér-

uj szempontokat a javaslat ellen nem hoztak fel. Csapán Szalay Imre vélt azzal hatást előidézhetni a javaslat ellen, hogy az érdekelte fiatal emberek körében mozgalom indult meg, mely szerint az illetők becsületszavukat kötik le arra, hogy a tisztí vizsgát nem teszik le. Meszlényi beszéde csipkedő, ötletszerű észrevételekből állt, melyekkel derültségben, jó hangulatban tartotta a házat. Általában a hangulat a házban ma az ülés nagy részében ismét jó és nyugodt volt s visszatért minden a rendes mederbe, a minék a parlamentarismus s a ház méltóságának minden igaz barátja csak ösztönt érveidett.

Meszlényi beszéde után az elnök ¼ órákora a ház ház örömyilvánításai között az általános vitát bezárta, mire az ülés 5 percze felüggesztetett.

Szünet után Fejérváry br. honvédelmi miniszter beszélt, kinek ma rendkívül jó napja volt; előadásának meggyőző módorával, hangjával és érveinek súlyával egészen lefegyverezte a külföben is mesterségesen szított és felpaprikázott indulatokat, nemesak, de igen talpraesett, csattanós repicái által az egész ház osztatlan figyelmét kötötte le, a többség padjairól pedig gyakori zajos és viharos éljenzéseket és tapsokat provocat. A miniszter sorba vette a javaslat két, sokat vitatott szakasza ellen felhozott fontosabb érveket s azokat mondhatni bravurossal ezafolta, élénk tetszések között, melyek alól az ellenzék sem vonhatta ki magát. Nagy hatást keltett a miniszter azzal, midőn utalt arra, hogy Meszéros Lázár 48-ki hadgyminiszternél a katonai tisztképző intézetéről beadott javaslijának indoklásában a német nyelv alapos tudásával kivántatott, a mi most nem kivántatik az önkétesektől s midőn emelkedett hangon mondá: „hadd szolgáljon a magyar ifjuság a seregben és fogja el abban méltó helyét.” Azzal meg épen colossalis hatást ért el a miniszter, midőn Thalyt apostrophálta, hogy a háza és nemzet iránti kötelmeit nem mindig teljesítette. A szélsőbalon erre tomboló vihar és szenvedély tört ki és követelték, hogy a miniszter bizonyítsa szavait, követelték harsogó zugásokkal, Ekkor a miniszter azzal felelt, hogy Thaly — nem nősült meg. A ház rengett a deülségtől, mely erre támadt és a szélsőbalon a szónoki figura által felsült hazafiak indigálódva távoztak neháyan a teremből, hogy nemsokára visszatérjenek.

Fejérváry sikerrel polemisált még több szónokkal, minék folytán Szilágyi Dezső a miniszter ellenében azt bizonyította, hogy

sok. A beteg szobájában gőz és meleg várja őket; kilépve megint szűben, hidegben vannak. Ezeknek nagyon gondosan kell öltözködniük.

Különösen veszedelmesek télen a hivatalosobák s a templomok is.

A fagyoskodó — mert egy kabátban ülő és irdogáló — hivatalnok kedveért forróna tüzelnek, — a hivatalt látogatók pedig téli kabátban és csoroghatott gyakran órahosszant. A mint kimegy a hidegre, meghül. A templom pedig azért árt meg, mert hideg a padja, s a ki abban huzamosan nyugadtan ül vagy áll rendszeren jól átfázik. Eme veszedelmek ellen még a jó ruha sem használ.

Különösen gondos ruházkodást kívánunk még télen a kocsizás, szánkázás, nevezetesen pedig a vasuton utazás. Erős korszolyázás után valódi veszedelem az átfagyott fiakker omnibusz.

Azt is tudunk kell, hogy egyik testrészünket sokkal hamarabb meghűtjük, mint a másikat.

A legérzékenyebb a láb, minthogy legmesszebb esik a szívtől, s a jó melegvezető, lehető földdel — nem pedig a rossz melegvezető levegővel — érintkezik. A lábakat tehát nagyon gondosan kell ruháznunk.

Rendszeren nagyon érzékenyek tartják a nyakat is, pedig a legtöbb torokbaj, hurut, nem a nyak meghűléséből, hanem inkább az orr, a garat, a légeso nyálkahártyájának tulajdonság érzékenységtől s átfázásától támad. Azért az elkényeztetett, szobában ülő bármennyire takarja is nyakát, lábát, minduntalan meghül, mert hisz azokat az elkényeztetett belső részeket nem takarhatja be a hideg levegő e' enében. Nagyon érzékeny hideg ellenében a has; kivált a gyengélkedőké; azért gondosan kell öltözködniük.

Egyáltalában érzékenyekké válnak az egyes testrészek, de az egész test is, ha ál-

6 (szóló) kritikájának alapjául nem a miniszteri, hanem a bizottság által szövegezett javaslatot használta. Thaly Kálmán egészen fölülsőlegesen módon megmagyarázta, miért maradt ő nőtlén s utalt arra is, hogy hiszen Deák Ferencz is nőtlén volt s hogy a miniszternek azokat a képviselőket is kellett volna apostrophálni, a kik nősek ugyan (néhányukat megnevezve) de gyermekeik nincsenek. Végül Károlyi István gróf felelt a miniszternek, hogy tegnapi felszólalásában nem népszerűség hajhászta vezette, mert ő a népszerűsége mit sem ad, hanem követte a meggyőződés sugallatát, mi nem zárja ki azt, hogy szó a miniszter meggyőződését is tisztelje. Még megjegyzé az is, hogy ő nem akart lecskét adni tegnap a honvédelmi miniszternek a tapintatról s katonai dolgokról nem is szólt.

Külföld.

Rövid hírek. A párisi képviselő választás ideje tegnapra volt kitűzve. — Hogy mi lett az eredmény, még nem tudhatni, Boulanger győzött-e vagy Jaques a köztársaságnak jelöltje. — A választás nagy jelentőségű, miután Páris szavazata még mindig nagy befolyású Franciaországban. — A német bírói dalomgyűlés szombati ülésének napirendjé a Kelet-Afrika vonatkozó előterjesztést képezte. Bismarck Herbergrófal miniszter kifejté, hogy a misszionáriusok meggyilkolása a viszonyokat még élesebbé tette. A tengerészet egyedül nem képes a kitűzött célt elérni: erre gyarmati csapatok közreműködése is szükséges. Wissmann személyében kipróbált erő fog birodalmi biztossá kinevezetni. — A román képviselőház elnöke Catargi és alelnöke Blaremberg elmondta tisztségükéről. A szabadelvű konzervatív pártban a szakadás ténye végé ment; ez által a bel- és külpolitikára való befolyása Catargi híveinek lehetetlenné van téve. — Angolországban Wolsey tábornok Birminghamban tartott beszédében a brit hadsereg és flotta gyors megerősítésének szükségessé voltát hangsúlyozta, mert szerinte egy hatalmas európai romboló háború van készülőben. Az általános védkötelezettség behozatala Angliában is elkerülhetetlen. — Oroszországban a Kázmér és a Kázmér várépítési munkálatokat szorgalmasan folytatják s az elsőnél ki is terjesztik az erődítési rendszert.

Közügylések.

Debreczen, 1889. jan. 27.

A jogász és tisztviselői kör közgyűlése.

A múlt év folyamán újra átdolgozott alapszabályok szerint szélesebb alapon szervekedett jogász és tisztviselői kör ma délután tartotta meg saját helyiségében az évi rendes közgyűlést, a tagok eseklyé számu részvétele mellett. — Az elnöki széklet Lengyel Imre foglalta el, ki megnyitó beszédében föléltette, hogy a kör a köz- és magán tisztviselők bevonásával, habár számra nézve még eddig nem mutatott is felelősen gyarapodást, de számos olyan tekintélyes új tag jelekedett, a kiknek beépése határozott nyereség a körre nézve. A kör ma már azon a ponton áll, hogy életképessége biztosítottnak tekinthető, sőt felvirágzása remélhető.

A Dr. Pápay Imre titkár által felolvasott évi jelentés utal arra, hogy a körnek

landóan tulságosan takargatják, ha elkényeztetik. A nagyon meleg lábbeli, a vastag nyakendő, mell és hastakurkó, alsó ruhák elkényeztetik az egyes testrészeket. Az ilyen elkényeztetett testű pepig meleg ruhája dacára gyakran meghűl. Ha például valami véletlen okból a takarás egyszer elmarad, megvan a hűlés. Így a ki télen vastag cipőkhöz szokva, vékony cipőt húz a bábra, — a ki magas mellényt, vastag nyakendőt, magas ruhát visel s egyszer csak ki ágott mellénytel, kicsiny esokorral a nyakán, kivágott ruhával megy koncertre, színházba, az bizonyára meghűl.

De a legfontosabb tényező a ruházatkódással szemben, télen és nyáron egyaránt; az időjárás.

Télen három időjárást kell különösen figyelembe vennünk. a szárazat, a nedveset, s a szelezt.

A legártatlanabb a száraz idő, mert száraz marad a láb és jól meg óvja testünk melegét a ruha. Ekkor legkevésbé ruha kell: annak a kelmeje puha, ritka, rossz melegvezető legyen.

A nedves idő a leggonoszabb. Átázik a cipő s így sok meleget von el; de maga a nyirkos levegő is igen erősen elvezeti testünk melegét, azért könnyen átfázunk. A nyirkos idő még akkor is veszedelmes télen, ha nem is nagyon hideg. Meleg ruházatunkkal ilyenkor könnyen megizzadunk; az átázott suha nem szárad, hanem annál bővebben elvezeti testünk melegét és azen vesszük észre, hogy meghűltünk. Télen a havat olvasztó napos, leuskos napokon köhög, tüszög az egész iskola, a színház, a templom.

Nedves időben a fődolog: hogy lábunk szárazon maradjon és meg ne izzadjunk. Kevés puha és ritka szövétü rosz melegvezető ruhával járjunk ki.

(Folyt. köv.)

alapszabályilag kijelölt egyik főcélja, tudományos felolvasások, és értekezések tartása a múlt évben sem taált megvalósulást; különben ezen maga a választmány sem törekedett, sőt az általános alapszabályokban ilyenek nek a rendezése már csak mellékes célul tűzött ki azon fő cél mellett, hogy a kör tagjainak társas, szórakoztató összejöveteleket nyújtson. — A jelentés szerint a kör múlt évi bevétele 943 frt, kiadása 673 frt volt, így az év végén 304 frtot tesz a pénztári maradvány. — Folyó évi május elsején új helyiségbe költözik az egyelet, a Piaze utcai Sinai féle háza utcazi emeleti részébe, mely sokkal kényelmesebb s tágasabb helyiség a jelenleginél. — Évi hasznóbér 600 frt; de ebből az ügyvédi kamara 200 frtot visszatérít. Márk Endre ügyvéd, tagtárs a kör szükség etei fedezésére a múlt évben 50 frtot adományozott. Ugyezen jelentés, mint a számvizsgálóknak jelentése helyeslő tudomásul vétetett, s a pénztárnoknak a fölmentvény megadatott. Az 1889. évi költségvetést 1962 frt bevétellel, 1559 frt kiadással s így 402 frt reményelhető pénztármaradvánnyal állapította meg a közgyűlés. Az elnök bejelentette, hogy a kör tulajdonát képező tekepálya díszes pavilonját Simonffy Sámuel ur 400 frtért megvásárolta. A tekepályát átszállítják az új helyiség udvarára s hozzá új pavillont építenek.

Végül tisztújítás következett s megválasztották, elnöké Lengyel Imre, alelnökké Kovács Sándor t. főügyész, titkárrá Dr. Pápay Imre, pénztárnokká Harmath Gergely, gazdává Dr. Magos György; — a választmányi rendes tagjává Balogh Imre, Dr. Kola János, Des Combes Henrik, Beke Mihály, Márk Endre, Bekényi Ottokár, Suhajda József, Simonffy István és Kovács Gábor; számvizsgálókká György Kálmán, Büdy Kálmán, Koszorus Lajos.

A daleylet közgyűlése.

Aligha van Debreczenben ez időszerint egyesület, mely a közönségnek olyan mérvű rokonszenvével és pártfogásával, a népszerűségnek olyan nagyságával dicsekedhetnék, mint a debreczeni daleylet. — Igaz, nem is egyszerre szerezte meg a közbecsülést és szeretetet, hanem egy negyed század alatt, nem olesón, hanem sok kitartással, fáradsággal és nem is csekély eredményekkel, hanem fényes diadalokkal, melyeknek híre Debreczen és az ország minden részét betöltötte. A 25 évnök munkásságát, küzdelmeit és sikereit berekesztette a múlt évben megtartott nagyszabású, jubilárius ünnepély és a következő évek tevékenységének sorát megnyitotta a tegnapi esti daleylet és a mai rendkívüli közgyűlés. — Ha az első lépés sikeréről következtetni lehet a többiekre; ha a szerencsés előjelek biztosítékát képezhetik kedvező következményeknek, — úgy elmondhatjuk, hogy országos híru daleyletünknek nem kevésbé örvendetes, dicsőségteljes időszak áll előtte. — Tegnapi, ez évben első daleyletje, hogy ezt a stereotyp kifejezést használjuk, fényes anyagi és erkölcsi sikerrel folyt le, mai közgyűlése pedig alkalom volt arra hogy az egyelet erőteljességét feltüntesse.

A közgyűlés felolvasása következő volt: A gyűlést Márk Endre elnök nyitotta meg a működő tagok teljes és számos pártoló és tiszteletbeli tagnak a jelenlétében. Minde nek előtt felolvassa a múlt évi jelentést, melyben élénk színekkel esetezte az egyelet nek múlt évi tevékenységét, mely főként a felső magyarországi, diadaiokban gazdag hangversenyző utban, és a csaknem országos-jellegű 25 éves jubileumban érte el tetőpontját. — Az örvendetes tudomásul vett jelentésre még visszatérünk.

Az elnök, jelentésének felolvasása után megemlékezett egy, a mai napon kezéhez jutott 50 frtos adományról; a derék adakozó abbéli öhajását fejtezte ki, hogy kerülni öhajta adományának nyilvánosságára jutását.

Lengyel Imre daisyelnök indítványt tett, hogy az elnöki jelentésnek a helyi lapokban való közzététele kieszközöltessék, illetve az kinyomattassék; a közgyűlés pedig fejtezte ki köszönetét Márk Endre elnöknek és a választmányoknak. Az indítvány utolsó részéhez Balogh Imre azon pótindítványt tette, hogy a jegyzőkönyvi köszönetben kiemeltessék az egyelet múlt évi működésének minden nagyobb mozzanata és az egyelet javára tett számos adományozás, mint a melyeknek megtörténésében az elnöknek és a választmányoknak kiváló érdeme van.

Ez indítványok elfogadtattak. A városi hatóságnak hasonlókép köszönet szavaztatik.

Felolvasatott a számvizsgálók jelentése, mely szerint a számadás rendben találtatott, s az egyelet múlt évi bevétele volt 2056 frt, kiadása 1437 frt; így a pénztármaradvány 619 frt, melyből azonban 520 frt alapítványi tőkésre leszámítandó. Bár dos Géza pénztárnosnak elismerését fejezi ki a közgyűlés. Az 1889 évi költségvetés 934 frt. bevétellel s 926 frt. kiadással megállapítatott.

A választmány ajánlatára tiszteletbeli tagok ul egyhangulag megválasztottak: Kun Bertalan tiszánóneni ev. ref. püskök, Nagy Ferencz bankigazgató, Boczkó Sámuel r. főkapitány, Bekényi Ottokár és Czapek Péter a 39. gyaog ezred zenekarának karmestere.

Miután a közgyűlés Péter Gábor iránt az egyelet történetének megírásáért leg háasabb köszönetet nyilvánított, — megejtette a tisztújítás következő eredményével:

Elnök Márk Endre, alelnök Harmath Gergely, jegyző Krasznai Ferencz, Péter Gábor, tb. jegyző Kovács József, pénztáros Bár dos Géza, gazda Tikos József, zászlótartó Torday Gábor, helyettes zászlótartó Pápay János, választmányi tagok, kültagok a pátolók közül Bekényi Péter, Dr. Magos György, Mészáros József, Komlóssy Arthur, Nagy Ferencz, dr. Pápay Imre; működő tagok közül: Donogán István, Steinacker Sándor, Szendrő Sándor, Szabó Lajos, Varga Imre, Szilágyi Imre, Balogh György Tóth Imre, Dr. Medgyaszay Dezső, Tóth Károly, Báthory Imre és Zong János.

Gazdák és iparosok hitelszövetkezete főkjának közgyűlése.

A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének debreczeni fióképe is ma délután tartotta évi közgyűlést a városház kis tanácstermében. Csutak Kálmán 48/49 ki honvédeztredes elnökölt, ki az önsé gelyezésnek szövetkezetek utján való szükségessé, hasznos és üdvös voltát hangsúlyozta megnyitó beszédében és megelégedéssel és örömmel hitva fel a tegetársak figyelmét úgy az egész országot mind jobban felölölő hitelszövetkezetnek, mint a debreczeni fióktelepnek a múlt évben elért, meglepő fényes eredményére. Az előzettel fogadott elnöki megnyitó beszéd után felolvasatott a bizottság évi jelentése, mely első részében általános foglalkozott az országos szövetkezet céljaival, működésével, mely a szegényedés terjedése, s a nagytöke közigazdaságilag veszedelmes szaporodása megállítására irányú a kicsiny szétforgácsolt erők szövetkezése utján. — A jelentés eme része a gazdák és iparosok hitelszövetkezte iránt láplált előítéletek és bizalmatlanság eloszlátását is feladatul tűzte és tiltakozott a fajgyűlölet és antiszemitizmus vádjá ellen. — A jelentés második része specifice a debreczeni fióktelep múlt évi tevékenységének kívánt hű tükre lenti. Valóban el kell ismernünk, hogy e fiók, mindjárt az első évben a mikor tényleges működését megkezdte, és sok hasznos dolgokat művelt és nem kicsinylendő eredményt ért el, a mely alkalmasnak látszik arra, hogy a közönség figyelmét a fióktelep felé fordítsa és bizalmát megnyerje. — Mert mily körben mozgott a fióktelep és a kezdet nehézségei dacára is mily sikereket mutathat fel?

A tagtársak kisebb jogos hiteligenyeit olesó kamatláb s oly törlesztési feltételek mellett, hogy ezeknek bárki is megfelelhett, kielégítette. A gazdálkodó tagok mezőgazdasági terményeit minden szeszál verseny kizárásával iyyekezett értékesíteni s azokra előleget is nyújtott. Ily módon Bösözörményből, Szoboszlórol, Dorogról, Ujvárosról, Ujféltől, Szovátrol 4000 mázsa búzát értékesített. A bõriparal foglalkozó tagtársak részére a szükséghez képest részletfizetésre is, olesó bõranyagot juttatott; azok kész áruit értékesítette. — Hóni házi ipar czikkék közül a jelsebbséket (pl. a szegszárdit) megismer tette, azokból minta rakrtárt állított fel s tagjainak bármely megrendelését olesón és gyorsan teljesítette. — A tagtársak fogyasztási érdekében áruarnokot rendezette, a hol jó minőségű és olesó áruk kaphatók Tisztán kezelt saját termelű jó borokat forgalomba hozott. — E munkásság nak eredménye az lett, hogy a lefolyt esonka évről a tagok bevasárási után 5%-ot jute lékkipen visszafizetett. — A fióktelep gyakorlati életében a jatekonyságot is; mert résztvett a veszprémi, dobroncazi és v. györki tüzkáro sultak segélyezésére indított gyűjtésben. Je lenleg szervezés alatt áll a temetkezési se gelyegylet. A tagbeiratkozások most folynak. Fenntart egy szövetkezeti áruraktárt, melybe iparos tagok kész áru eladásra beraktároz tatnak s azokra többséghez képest 50% elő leg adatik.

Debreczenben a fióknak ez idő szerint 617 részvényese van 1626 részjeggyel, mely 32520 frt alapitókét képvisel. A tagok száma a múlt évben 85 taggal (241 részjeggyel) szaporodott. A tókere teljesített törlesztésekből 6113 frt volt a bevétel, mely a központhoz betervejtett.

A fiók a vidéket is bevonta működése körébe. H. Nánáson, B. Ujvárosban, Szoboszlón, Bösözörményben ügyvivőseket állított fel, melyek a debreczeni fiókhoz csatolják. Ezekkel együtt a debreczeni fiók 7626 részjeggyel rendelkezik, mely 142520 frt. alapitókét képvisel. Ezen ügyvivősegek működésüket ez évben kezdik meg.

A jelentés helyben hagyása után, a meg szaporodott teendők pontos és lekiömeretes elvégzéséhez tekintettel a bizottság új tagokkal kibõvitettét, megválasztván: Dr. Szántay Károly, Varkoly József, Magyarai Károly, Bakos Antal és Tekli Adolf.

Magyarai Károly indítványozta, hogy a napibiztosok díjazásában részesüljenek, a mi azonban szavazat többséggel elvetett. Ezzel a közgyű és véget ért.

Napi hírek.

— **Felolvasó kör.** Szerdán január 30-án, Dr. Szántay Sámuel ur, a kereskedelmi akadémiá tanára fog felolvasást tartani ezen ezimen „A műveltség korunkban.” Szabad beléptijegyek a szokott helyen kaphatók.

— **Lelkész avatás.** Keeskeméthy Lajos h. j. nánási segéd-lelkész a Bukovinában levő andrásfalvi református egyházközség múlt évi december 25 én, három pályázó közül egy

hangulag megválasztotta rendes lelkészévé. Az illetékes egyházi főhatóság azonban csak abban az esetben adhatja e választáshoz megerősítést, ha a megválasztott lelkész fölavatási okmányt mutat elő. Hogy ez megtörténhessék, fötisztelétü Révész Bálint püspök az éppen Dobreezenben tartozkodó Dávidházy J. esperes és az öt teologiai tanár jelenlétében folyó hó 23-án lakása egyik szobájában, a szokásos formák megtartásával lelkészévé avatta az ifju tiszteletet, áldást kívánva meszse földön folytatandó lelkesi munkájára. Erdek es adat, hogy a pü-pök ur már nyolczzsor végzett lelkészavatást, hatot nyilvánosan a nagytemplomban s kettõt külön-külön egy-egy ifju lelkészszel saját lakásán. A 8. alkalommal összesen 323 ifju lelkész bocsátott ki és avatott föl az igehirdetés leki munkájára. Az ifju lelkész f. évi május hó elsején tartozik hivatalát elfoglalni.

— **Hymen.** Ifj. Gyürk Sándor, városunk ösmert ifju kereskedője, kiváló sport kedvelő, szombaton esküdtött örök hűséget Nyiregyházyan Grenerczky Andor ot-tani ügyvéd szép és művelt leányának Irén kisasszonynak. A nászünnepeyre városunkból a völgyének rokonain kívül számos barátja utazott át Nyiregyházyra: Vecsey Imre, Vecsey Zoltán, Terecsky Pál főhadnagy, György Eek, Deső Kálmán, Szabó Sándor stb. — Leskő Ferencz helybeli ifj. gazdálkodó tegnap délután tartotta esküvőjét a nagy templomban Porcsin Esztké kisasszonnyal. Násznagyok Szalay István Hajdumegye állatorvosa és Gothvald Gyula voltak. — Keeskeméthy Lajos, h. nánási ev. ref. segéd lelkész, a kit a bukovinai csángó Andrástava ev. ref. gyülekezete karácsonykor választott el lelkészül, tegnap eljegyezte Sipos Margit kisasszonyt, néhai Katona Endre h. nánási ev. ref. lelkész özvegyének unokáját.

— **A h-dorogi Gazdakör** ez idej első bálja, — mint értesülünk, — február hó 10 re van tervezve. A Gazdakör tagjai közt az idén egy Sack féle universális eke lesz kisorsolva ingyen; mely sorsolásban a bálban megjelenő közönség bármely tagja részt vehet, a meny nyében belépti jegye a nyereményben való részvételre felelősséje.

— **Adományok a dalárda részére.** A debreczeni daleylet a múlt év folyamán következő adományokat kapta K. Tóth Antal 10 frt. Simonffy Imre 10 frt. Bekényi Péter 20 frt. Révész Bálint 25 frt. K. Tóth Antal 100 frt. Vértési Lajos 10 frt. Kovács Sándor 50 frt.

— **Népesedés.** Debreczenben jan. 20-tól jan. 26 ig terjedő héten született ev. ref. (96—123 anyakönyvi tétel) élve 14 fiu, 11 leány, halva 1 fiu, 1 leány, együtt 16 fiu, 12 leány = 28 (23 törvényes, 5 törvénytelen) R. kath. (22—26 anyakönyvitétel) élve 3 fiu, 3 leány = 6, (5 törvényes, 1 törvénytelen). Ág. hitv. ev. (3. anyakönyvi t.) élve 1 törvényes fiu. Izr. éve 1 fiu, 2 leány = 3. (2 törvényes, 1 törvénytelen.) Született összesen 22 fiu, 17 leány = 39 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 11 fi, 14 nőnemű = 25 egyén. Ezek közül ev. ref. 20, r. kath. 4, izr. 1.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok, kik felejtethetetlen jó munkát Erdélyi Istvánnak f. hó 26-án történt végítaszességéttele alkalmával személyes megjelenésükkel fájó szívünket enyhíteni szivesek voltak: fogadják szívből jövő mély hála nyilvánításunkat. Debreczen, 1889. jan. 28. Erdő Mihály és családja.

— **Halálozás.** Tóth Mihály h-dorogi elemi iskolai tanító s az ottan alakulóban levő dalárda karmestere f. hó 21-én hosszas szeauedés után jobb létre szenderült. Temetése 14 énd. u 3 órakor folyt le. A város intelligentiája s számos rokonok kísérték a megboldogult hült tetemet a nyugalom és béke kertjébe, özvegye és árvái zokogása kö zött. A boldogultól a tanügyi, de különösen felekezeti lapok több kissebbszerü ethikai munkát közltek. Béke hamvaira!

— **A Debr. pinczerek évi közgyűlése** fellette nagy érdeklődés mellett péntek éjjel két órakor a „Fröhner” szálloda éttermében folyt le. Nagy és izgalmas érdeklődés pártokodás előzte meg a pinczerek e rendkívül érdekes ülést. Hatvankét egyeleti tag gyűlt egybe s ezeken kívül majd százaa menő idegen, tisztán az ügy iránt érdeklődő. A gyűlés első tárgyai az évi lezárolás, titkári jelentés voltak, mig előbbiből az egyeletnek vagyona 1883 frt 94 krban mutatattott ki, utóbbi szép szavakkal esetezte az anyagi siker mellett a szellemi. Ezután a tisztújítás folyt le Krausz Dezső korelnök szabatos vezetése mellett. Elnökké egyhangulag Vilmos Lajos, alelnökké Fehér Domonkos, pénztárnokká Hecht Izidor. titkár jegyzővé Than Gyula egyhangulag választották meg. A két ellenőri hely betöltésére szintén egyhangulag lettek megválasztva. Privítzer József és Erös Jakab. Választmányi tagokká Krausz Dezső 61, Rosenberg Simon 61, Glück Leopold 59, Winkler Mihály 55, Weisz Izidor 54, Vilmos Ferencz 54, Wirtl József 49, Deutsh Ignác 57, Adler Jakab 40, Lendtbauer Kálmán 37, Exfurth Hugó 23, Papp László 61 szavazattal lettek megválasztva. Számvizsgálókká egy hangulag Somogyi Imre, Thillip Károly, Blaskó Béla választották meg. A l-folyt szavazás után a választmány jelenvolt tagjai egyhangulag Glück Adolot erősítették meg ügynöki állásában, mely után az egyelet tagjai öt a Rákóczy zenéje mellett vezették óriási s hosszan tartó éjlen között tiszteoi kö zé, hol bengali fényvel világított terem fogadta őt. Az egyelet tagjai hajnalban Vilmos

Lajos
mit
partos
lodi
gel 8
reg
a es.
zatot
röl fel
rületü
juk.
M
kiván
szüksé
va szá
a brit
raktár
frt, a
rubara
Ezen
utján
vagy
teletz
részét
utján
szerele
litmán
részér
szövet
a hadi
zodés
nak a
szállit
esizma
gyalog
pályáz
márcz
va a
kat m
közöla
tartals
szeroz
náló is
a kere
van ut
megte
ipar
városi
társas
nek ár
70 kr
venni
roski m
sarkán
szintá
ban m
sára is
v a s
„Az ö
került.
Kovács
adta.
rágeso
piani
Saint
Lipó
és át
egyete
szesit
Kovács
keresen
szindar
álland
volna
rogi le
és test
neje H
Rosenb
tulajdó
vez tö
frt. Pé
frt. fe
mond
egylet
sorába
zásu n
itélve,
z és al
hogy n
manizá
A ki f
működ
házánk
faláro
dalárda
magya
felvév
müsor
ugyan
egy k
san k
szerve
erte m
Györg
zene é
Petőfi
(Bérez
lehet
sai da
szefne
neve n
magya
gen sz
pelnek

vé. Az ak ab meg- blavat- negtör- püspök dtházy létében , a szo avatta eszse Erde- cszor osan a gy egy mmal s avat- a. Az rtozik or, vá- sport iséget or ot- Irén osunk- rártja Imre, nagy, Sándor gaz- óját a e kis- István a l d Lajos, a bu- tüleke- szűl, zonyt, elkész báija, re van idén rsolva jelenő meny- való A deb- követ- tal 10 20 frt. 00 frt. 20-tól y. ref. u. 11 16 fin, ényte-) éve rvény-) éve y - 3. t. ösz- t. Meg- önemű k. kath. a. kik unak t. kalmá- vinket szivből rezen, ája. -doro- nban osszas Teme- város erték a om és sa kö önösen thikai esse fe- két mében bárto- -kivül gyült 0 idő- gyülés itkari letnek ott ki, agi si- juttás os ve- Vilmos sztar- Than a két ngulag s Erős Deszö ld 59, Vilmos gnuéz an 37, avatat- á egy rőly, yt sza- tagjai k meg- zették ői kö- terem Vilmos

Lajos elnök urnak üdvözlő szerenádát adtak, mit hatalmas éljenzés zárt be. A megszünt pártoskodás után most kezdődött csak a valódi mulatság, mely pezsgő mellett egész reggel 8 óráig tartott.

Iparosaink figyelmébe. A közös hadsereg börtendő szükségleteinek fedezésére nézve a cs. és kir. közös hadügyminiszterium pályázatot hirdetvén, nevezett miniszterium részéről felhivattunk, hogy ezen pályázatot a kerületünkhez tartozó iparosok figyelmébe ajánljuk. Midőn e felhívásnak ezennel eleget tenni kívánunk, az ezen pályázat által érdekelt iparosok figyelmét a következőkre hívjuk fel: A közös hadügyminiszterium négy nagy iparos társulat (consortium) alakítását helyezte kilátásba, melyek mindegyike egy-egy főruháraktár, — illetőleg felszerelési kerület szükségleteit tartozik 1891. január 1-től fogva szállítani. A szükségletnek évi pénzürtéke a brünni 1. sz. és a budapesti 2. sz. ruharaktár részére egyenként körülbelül 600,000 frt, a gráci 3. sz. és kaiser-ober-dorfi 4. sz. ruharaktár részére egyenként 400,000 frt. — Ezen szükséglet egy negyed része a kis ipar utján fog beszerezetni, oly módon, hogy a) vagy a nagy iparos consortiumok fognak kötelezteni szerződésileg szállítványuk negyed részét saját szavatosságuk mellett a kis ipar utján beszerezni, vagy b) minden egyes felszerelési kerület részére a szükségletű szállítvány negyed részére a hadügyi kormányzat részéről oly kis iparos társulatoknak vagy szövetségeknek adatik ki, melyeknek tagjai a hadi — kinstárral szemben társulati szerződés útján egyetemleges felelősséget vállalnak a teljesítendő szállítványokra nézve. A szállítás tárgyai: bakkanások, mindenféle eszák, szijazatok tölténytáskák s egyéb gyalogsági és lovassági felszerelvények. A pályázatok beadásának határideje már f. évi márczius 1-én déli 12 órákor lejár, minélfogva a pályázatban részt venni akaró iparosokat még figyelmeztetjük, hogy az idevonatkozólag kiadott, — a részletes feltételeket tartalmazó pályázati hirdetmény, továbbá a szerződési minta, valamint az ezen szállítási irányadóul veendő egységárral jegyzéke a kereskedelmi és iparkamara hivatalában (hatvan utca 1445. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető. A kereskedelmi és iparkamara nevében.

Olcsó utazás Budapestre. A helybeli városi menetjegy iroda f. é. február hó 14-én társas kirándulást rendez Budapestre, melynek ára II. oszt. 9 frt 40 kr. III. oszt. 6 frt 70 kr. jövet menet, e kirándulásban részt venni szándékozók már jelentkezhetnek a városi menetjegy irodában, főpiazec Teleki utca sarkán.

Színészet H Dorogon. Gáspár Jenő, szintársulata ismét kiemelésre méltó darabban mutatta meg nagyobb közönség partolására is érdemes tehetségét. E hó 24-én Kovács Margit jutalomjátékául Thibout: „Az ördög és a párisi vak leány” drámája került színre, melyben Blanchet a vak leányt Kovács Margit kitűnő érzelme s alakítással adta. A jutalmazandót a közönség értékes viaragoskorral tisztelte meg. Gáspár né Apiani marquisné szerepében. Gáspár mint Saint Germain gróf, Könyves Fleury Leo, Lipes e y Judit Papillon, helyes alakítások és átértékelt játékaikért a jutalmazandóval egyetemben gyakori taps és kihívásban részesítették. Dálnoky (Pietroban), Sándor Eka Kovács, Püspöky, Dénesy és Kazinczy, sikeresen működtek közre, úgy, hogy ezen szindarab összhangozatos előadásával bármely állandó színház közönsége is meg lehetett volna elégedve. — Így írja ezt nekünk dorogi levelezőnk.

A kefekötő ifjuság bálján Stern József és testvére urak 20 frt. Knoll Radófi ur és neje Hubert Antonia urnó 20 frt. Falk és Rosenberg urak, az első debreczeni kefekötő tulajdonosai 20 frt. Nagy Lajos ur (munkavezető) 3 frt. Özv. Csóka Istvánné urnó 1 frt. Péntek János ur 40 kr. összesen 6440 frt. feiltűzettek, melyért hálás köszönetet mond a kefekötő bál rendező ifjusága.

A idegen hangzása név nemesse. Dalegyetünk mult szombati dalestélyének műsorában két magyar zeneköltő idegen hangzása neve szerepelt és valószínűleg ebből itélve, a „D. H.” hasábjain „beküldetett” jelzés alatt valaki azzal vádolja daleyletünket, hogy reá ragadt a kor szelleme, t. i. „germanizál” mert az idegen zenét kultiválja. — A ki figyelemmel kíséri derék daleyletünk működését, az meggyőződhetik arról, hogy hazánkban alig van daleylet, mely annyira felkarolná a magyar zenét, mint éppen a mi dalárdánk; nem hiszük, hogy volna olyan magyar dalköltő, kinek szerzeménye ne lenne felvéve daleyletünk műsorába. A kifogásolt műsor is arról tanuskodik; hat darab volt ugyanis előadásra kitzúve és ezekből: csakis egy (a rajnai ut, Beschnitt től, az általánosan kedvelt „Ossian” szerzőjétől) volt idegen szerzemény, a többi öt a szó legszorosabb értelmében vett magyar szerzemény. Rieger György (budapesti maomigazgató) a magyar zene egyik jeles bajnoka által zenésített, Petőfy „Honfidalá” ra és Bajza „Bucsu”-jára (Bérezről vissza néz a vándor) épen ugy nem lehet ráfogni, hogy idegen dal, mint a kassai daleylet karnagyának: Kernerer Jó szefnek „Bordal”-ára; igaz, hogy a szerzők neve nem magyar, de ők maguk tősgyökeres magyar emberek. — Ha helyelyl közel idegen szerzők kiválóbb szerzeményei is szerepelnek a műsorban, az csak a daleylet zenei

műveltségéről ad tanubizonyságot. Ha a beküldő jele volt a dalestélyen, meggyőződhetett arról, hogy nemesek a műsor, hanem az egész estély leto yása nagyon is magyaros volt. (Beküldetett.)

A kovács és kerékgyártó ifjuság által tegnap este a „Korona” szállodában rendezett táncvígálmal fényesen sikerült. A rendezőség, élén Molnár Ambrus elnök s Riesz Károly pénztárnokkal — mindent elkövetett, a vigalom sikerére. A jelen levő hölgyek közül felemlítjük: Kollát Irénét, Molnár Ambrusné, Bácsi Andrásné, Papp Józsefné urnókat, Kulcsár Mariska, Szigetközi Mariska, Nagy Mariska, Polgári Róza, Lőrincz Erzsike, Nemes Mariska, Jobbágy Mariska, Bereczki Juliska, Péntek Paula, Kovács Zsuzsika, Szűcs Róza, Molnár Esztiike, Vass Gizella, Ötvös Mariska, Birinyi Esztiike, Kovács Esztiike, Kubacsek Zsófia, Hatvani Amália, Nagy Juliska, Gerőcz Mariska (H. Böszörmény) Szűcs Róza, Szabó Róza, Szilágyi Esztiike kisasszonyokat. A talpalávalót a Magyarai testvérek kitzünö zenekara huzta, s szébbnél szébb nótáival gyakran ragadta el a jelenlevő nagyszámú közönséget. A bál anyagilag is szépen sikerült.

Rosenberg József, Rosenberg Albert özvegyének, a debreczeni államvasuti szállító üzlet tulajdonosának fia Budapestben (V. Arany János utca 22 sz.) szállítási, bizományi és elvámolási üzletet nyitott.

Temetés. Orosz Béla kataszteri tisztviselő és neje Ujjfalussy Hermina kis leánya, Olivianak temetése tegnap délután ment végebe a közönség nagy és mély részvétele mellett. A korán letört virágnak ravatalát a rokonok és jóbarátok koszorui egészen elborították. A kis koporsó felett Némethy Lajos ev. ref. lelkész mondott megindító gyászimát. — A temetést a „Kegelet” jó hírnevű temetkezési intézet eszközölte.

Dalestély. A debreczeni daleylet újra kilépett a nyilvánosság elé. Szombaton dalestélyt rendezett a „Bika” disztermben. Teljes siker. A jökeidvtől és lelkesedéstől részegítő mámor. Mintha soha ilyen estélyt nem ért volna még meg a debreczeni közönség. A diszterem, tudjuk, hogy a legtagyásabb Debreczenben, de a publicum még sem fért be oda. A két oldali folyosókon is terített asztalok mellett szorongott a vendég. Minden és mindenki csupa vidámság volt. Elégedetten mosolygott a sok Amorette a menyegyzeten, Márk Endre az elnök, Bárdos Géza a pénztáros, de legmeglégedettebben mosolygott Fehér Herman, a vendégfő. A dalárda ezuttal teljesen új masorral gyönyörködtette hallgatóit. Különös tetszésben részesült Lányi népdal egyvelege, melyben kedvelt tenoristánk Varga Imre egy csinos solót énekelt, ragyogtatván kellemesen csengő tenorját; továbbá Rieger Bucsus-ja és Beschnitt Rajnai utja, az ebben előforduló bariton solót Donogán István énekelte igen szépen, a töle megsekkott praecisítással. A bariton a legelőkeltebb férfi hang, különösen magyar népdaloknál; kívánatos volna, ha gyakrabban lenne alkalomunk Donogán úr szép baritonját hallani. A közönség minden számot újra hallani kívánt; a dalárda engedett is a közönség zajos ujjázásának. — A hangulat vidámsága fokozatosan emelkedett. A Rákóczi! A Rákóczi! Haljuk, haljuk! hangzott a terem minden szögletéből. — Rácz Károly, a dalárda udvari primása felvette nyitvettyűjét s a csodás hurokon elszirta Rákóczi kesergőjét. — Utánna a dalárda rágyújtott a Rákóczi indulóra. A közönség elvált ragadtatva, mintha extazis vett volna erőt rajta és mintha demonstrálni akart volna, újra és újra a Rákóczyt sürgette. Négyszer, ötször kellett azt megismételnie. Vértesi Lajos bányák felugrott helyéről; oda sietett a dalárkok a bele nyult tározójába: Barátim! igyátok meg az egészségemre! A bankótát elfogadták a fiúk, nem torra, hanem a daleylet alapítóje részére. Hanem azért ittak ám a Vértesi Lajos egészségére is. — Az ének után az ifjuság tánczóra kelt s járta késő hajnalig. Cak négy órakor tette le a hegedűjét a cigány.

Halálozás. Özv. Szakácsi Ferenczné asszony tegnap jobb létre szenderült; temetése holnap, kedden d. u. 2 órákor lesz a késes utczai 3540 sz. háztól.

A farsang Dorogon. H. Dorogon a vöröskereszt egylet bálja nyitotta meg az ideai farsangot. Aron Mór vendéglőjének termeti ritkán láttak oly válogatott közönséget, mint a minő fényű, gallyakkal és a vöröskereszt jelvényeivel csinosan felékesített falai közt ez alkalommal hullámzott. A vigálm 8 óra után vette kezdetét. Rácz Károly debreczeni zenekara „Rákóczi induló”-val nyitotta meg a táncz kezdetét, mely szakadatlan jökeidvtel a reggeli óráig tartott. Fél tizkor érkezett meg az egylet elnök, Gartner Fülöp né sötét bordeaux selyem uszályos rubában, Polatzek Jánosné (Nyir egyháztól) kíséretében. A rendezőség a bál, terembe léptekor díszes és drága eszokkal tisztelte meg s mint lady patronesset hódolattal kísérté a számára felállított izléses emelvényhez. Levelezőnk a jelen volt hölgy közönség közül, következőket jegyezte fel: Gartneré, Csemegi Julia, Polatzek Jánosné, Kíller Nándorné, Orosz Endréné (Debreczen), Aranyiné (Budapest), Takács Erzsike és Mariska (B.-Szt. Mihály), Eötvös Mathildka Olga és Vilma, Jyachovits Margit, Gizella és Mariska, Orosz Jozefa és Irma, Mócz Gizella stb. urnók és kisasszonyok. — Belépti díjon felülfizettek: Szarka Mihályné Csongrádról 50 frt, Csemegi Antal 10 frt

Csongrádról, Gartner Fülöp 10 frt, Danilovich J. 22 frt. Polatzek Lajos 7 frt. Szunyogh Bertalan 7 frt, Harstein Lipót 5 frt 50 kr. özv. Farkas Istvánné 5 frt, id. Farkas Pál 5 frt, Szomjas László (T. Lök), Stern János (Ujfehértó) 3 frt 50 kr. Sir Lajos és Kreutz József 3 frt, Darley, Manowill (Strassbourg) Harsányi Dezső, Zoltán Ferencz, Kíller Nándor, ifj. Farkas Pál, Kozelka Lajos és Vohl Adolf 2 frt, Sugár Odön, Farkas Gyözö, Bperjesi Sándor, Uden (Strassbourg) 1 frt 50 kr. Orosz Jozefa, Harsányi Gábor 1 frt, Dévay József, Perleberg, Engelmann Captain (mind Budapest), Angyalos, Barta Andor, Takács E. Kíller L. Hajnóczy M. Révész Mihály, Erdődy Sándor, özv. Harstein J.-né 50 kr, végül ez ideig posta utján ifj. Pájer József Dearezenből 3 frt. A feüfizett összeg már ma 170 frtca emelkedett, mely azonban a postán érkező összegekkel folyton emelkedőben van. A kitzünö zene és Aron Mór elismert konyhája és pinczéje, a rendezőség tapintatossága, előékeny figyelme, egyikévé tették e tánczmulatságot a vidék legsikerültebb elite báljainak. — (r. l.)

A f a b á b,

(Franciaáb.)

Egy nyitott bérkocsi állt meg a festékereskedés előtt.

A bérkocsinál egy szemüveges hölgy ugrott ki, és belépett a festékereskedés ajtaján.

A hölgy nem volt éppen fiatal. Rövidre vágott hajáról és bő, divatos ruhájáról könnyen meg lehetett ismerni, hogy festő.

Egy fababot kért, olyan fababot, a mi nőt művészek élő modell helyett szoktak használni, jobbra a ruhafestés végett.

A kereskedő mutatott neki többfélét. A hölgy némi tévovázás után a legnagyobbat választotta. Akkora volt ez a tabab, mint egy jól megtermett férfi.

A kereskedő kérdezte, hogy hová küldje a fababot.

— Oda künn van a hintóm, — válaszolta a szemüveges hölgy — magammal viszem.

A kereskedő körültekergette szürke papirossal a babot s a fejére is huzott egy tölcseralaku papirost.

Szívesen besegíteném a hintóba, — szöjt a kereskedő, de, a mint látja naryszád, sánta vagyok, egyik kezemmel a lábomat kell támogatnom.

A hölgy egy kissé habozott, azután megragadta a fababot, fölemelte és gyorsan kilépett vele az utcára.

Ott összeütközött néhány arramenővel, a kik megrökönyödvé hátráltak előle.

Ódaért a hintóhoz és kereste a kocsist.

A kocsis nem volt ott.

A hölgy kritikus helyzetbe jutott; a mint ott állt, karjai között tartva az ember nagyságu babot, csakhamar csoportosulás támadt körülötte.

Bámulatkiáltások hangzottak és közbe közbe kacagások.

Végre előkerült és utat tört magának hozzája a kocsis. Mentegette magát, hogy italt keresett a lovainak, pedig a semmirekellő egy csapszékéből jött ki.

A hölgy átadta neki a babot és azt parancsolta, hogy iltesse maga mellé a bakra.

A kocsis fölhozta maga mellé a papirossa burkolat emaralokát és átölölve tartotta, míg jobbkézével megrántotta a gyeplőt és megindította a lovakat.

E közben a babot borító papirossa szétzilálódott és úgy repesdet a báb körül, mintha ruharongy volna.

Óriási hatást idézett ez elő az utcán; suszterinasok nyargaltak a hintó után és a járókelők megálltak és úgy kacagtak.

A kocsis a másik karjába vette most a babot; erre a mozdulatra a báb feje és lába kaczerán kinyult a takaró alól.

A csoportosulás növekedett. A látvány hangos nevetésre izgatta az embereket. A hölgy ideges kezdett lenni. A kocsis megállt, fölkapta a babot, oda nyomta a hölgy ölébe, és kijelentette, hogy ő nem lesz tovább farsangi bolond.

A szemüveges hölgy kénytelen volt kiszálni.

A fapofájú ember a háztetőkre meresztette sárga szemét, a karjai pedig lelőgtak.

A hölgy már azon volt, hogy visszaviszi a kereskedőhöz, de a művészlélek erőt vett rajta.

Ekkor megrökönyült rajta egy uriember. Azt tanácsolta neki, hogy üljön a bábbal egy zárt kocsiba.

A zárt-bérkocsi csakhamar odarobogott. A hölgy megkísérettette bedugni a babot — nem félt bele.

Kénytelenek voltak meggörcsíteni a fejét, meghajlítani a térdeit és úgy helyezni az ülésre.

A szemüveges hölgy gyors szökéssel fűntermett a bábu mellett; szerelmesen ölelte át a fabábját és füllig pirosan bár, de azért a helyzetben győzedelmeskedve tünt el a nevető néptömegből.

Don Vigole.

Színház.

F. Hegyi Aranka a népszínház kitzünö művésznője szombaton és vasárnap folytatta nagyérdemű vendégjátékait. Mindkét este az

emelt árak és a bérlétszünet daczára a színház megtelt díszes közönséggel.

Szombaton Szép Helénában Párist énekelte a művésznő s a mily elragadó volt megjelenésével, ép oly elragadtatást keltett gyönyörű énekelve. Belépő dalát a három almáról, annyi bájjal, olyan szeretetre méltó pajkos s mégis distingvált színezéssel adta elő, hogy a közönség tombolva követelte annak ismétlését. Többi énekszámait is hasonlóan ismételnie kellett.

Tegnap aratta a kedves vendégművésznő legnagyobb sikerét az „Arendás zsidó” ban. A kis Bettie zsidóleány szerepében volt alkalma legfényesebben bemutatni, hogy mily hatalmasan tud egyéníteni s egyes jelenetekben helyzetekben bámulatosan színezett s alakítása közben minden szavából kicsillant a nagyra hivatott művésznő, ki bábera méltó sikeret tudna elérni, nemcsak a könnyű operette genre szerepekben de mint drámai alakító is.

F. Hegyi Aranka vendégszereplése emlékezetes marad a debr. közönség előtt, mely őt mai bucsufellépte és jutalomjátéka alkalmából a „Mikádó” ban kitzüntetni szándékozik. Bármikor térjen ismét vissza hozzánk, mindig örömmel látott és ünnepeelt vendégünk lesz.

Közgazdaság.

Az italméresi illetéket fognak fizetni — tudvalevőleg — f. évi febr. 1-től fogva a szeszest ittlohat kis mértékben elarusító fűszer és vegyes kereskedők, cukrászok, bortermelek. Az ide vonatkozó hivatalos hirdménylapunk mult keddi számában közzétük. Az érdekelt közönség tájékozása végett jónak látjuk megismertetni azon három osztályt, melybe a szeszest itálóknak kismértékben való elarusításával foglalkozók üzletük terjedelméhez és a város vagy község lakosságának számához képest soroztatnak. — I. a bejegyzett cizégű anyag, fűszer és vegyes kereskedők, kalmárok és szatócok, továbbá a likör gyárosok és végül az italméresi jog tulajdonosa, illetve bérlője és ezek endemérsései, ha a kismértékben való elarusítást nem az italmérésre szögáó, vagy azzal szoros kapcsolatban levő helyiségben gyakorolják: I. a törvényhatósági joggal furuházott, vagy rendezett tanácsú városokban, vagy oly községekben, melyek törvényhatóságok vagy kir. törvényszékek székhelyei, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb, b) 10,000 — 20,000 lélekből áll, 45, 30, 24 frtot; c) 10,000 léleknél kisebb 30, 24, 18 frtot. 2. más községben, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb, 30, 24, 18 frtot; b) 10,000 — 20,000 lélekből áll 24, 18, 12 frtot; c) 10,000 lélekből kisebb 18, 12, 6 frtot; II. a czukrászok, kávéosok és kávémmérséssel foglalkozók: I. a törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú városokban, vagy oly községekben, melyek törvényhatóságok vagy kir. törvényszékek székhelyei, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb, 40, 30 vagy 20 frtot; b) 10,000 — 20,000 lélekből áll, 30, 20, 16 frtot; c) 10,000 léleknél kisebb 20, 16, 12 frtot; 2. más községekben, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb 20, 16, 12 frtot; b) 10,000 — 20,000 lélekből áll, 16, 12, 8 frtot; c) 10,000 léleknél kisebb 12, 8, 4 frtot; III. a bortermelek: I. a törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú városokban, vagy oly községekben, melyek törvényhatóságok vagy kir. törvényszékek székhelyei, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb 20, 15, 10 frtot; b) 10,000 — 20,000 lélekből áll, 15, 10, 8 frtot; c) 10,000 léleknél kisebb 10, 8, 6 frtot; 2. más községekben, a mennyiben népességük: a) 20,000 léleknél nagyobb 10, 8, 6 frtot; b) 10,000 — 20,000 lélekből áll, 8, 6, 4 frtot; c) 10,000 léleknél kisebb 6, 4, 2 frtot; IV. azok a bortermelek, kik saját termésüket és az évrnek csak kisebb részében arusítják el kis mértékben, a fennebb III. alatt megállapított tételeknek csak felét fizetik. Az italméresi illetékek megállapítására az egyes városokban és községekben kivétó bizottságok fognak működni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Kedd január 29-én

Békéssi Irma k. a. vendégfelléptéül

Türdérújjak

Színműf 4 felv.

Szerdán:
Gatthier Margit.

Felkészítésszerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Fomunkatárs: **Karczag Vilmos.**

FONTOS KÖZLEMÉNY
Steinbach Sándor
BUTOR NAGYKERESKEDÉSE

Budapesten, Ferencz Józseftér 6. szám a lánczihiddal szemben az egyedüli telep Európában, mely képes több száz szoba berendezésre terjedő butorraktáráról eredeti butor fényképeket szétküldeni; Ezáltal a t. vidéken lakóknak ama rendkívül előny nyújtatik, ép úgy választ-hatni, mint személyes megjelenésnél, amennyiben kívánatra fényképek szövetminták és árjegyzékek megtekintés végett a czég bérmentve küld szét. Egy még további kedvezmény abban áll, hogy száz forinton felüli vásárlásnál kiesibeni árak helyett nagybani árak számíttanak: Ebből kifolyólag bátran állitható tehát, hogy egy czég sem képes a csöb árakat szabni.
 Szolid kiszolgáltatásért kezeskedik a czég régi jó hírneve.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
 debreczeni fióktelep áru csarnoka

ajánl legjobb minőségű szepességi főzelékeket,
afonyát, rivzikegombát, gesztenyét, boszniai szilvat, szilva izet
pergetett és keretmézot,
 különféle friss minőségű
 sajtokat, liptói-turót.
 Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri, (bikavér) sashegyi,
 szomoródní,
 tokaji asszu gyógy borokat,
 ó-jamaikai rumot, cognacot,
 olasz, spanyol és francia borokat,
 teát, thea süteményeket,
 angolnát, caviárt, oroszhalat, szardiniát stb.
 legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel
 szövetkezet debreczeni fióktelep
 áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megye-
 ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyúvíz raktára Debreczen s vidékére

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyúvíz raktára Debreczen s vidékére

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Kohn Testvérek

Budapest, IV., gróf Károlyi-utca 23-ik szám
 ajánlják a n. é. közönség becses figyelmébe gazdag berendezésű
antiquar-könyvkereskedésünket,
 melyben nagybecsű régebb művek, valamint a legújabb irodalmi kiadványok mind
 járt megjelenésük után igen jutányos áron kaphatók.

Magyar szépiródmái művek dús választékban.

— Az akadémia könyvkiadóvállalata összes kiadványai olcsón megszerezhetők. —
 Folyó iratok és hírlapok legdusabb raktara.

Könyvek és könyvtárak megvételnek. — Könyvtárak és egyletek
 évi számlára vásárolhatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pon- Rézlet-s könyvjegyzék kívánatra in
 tosan elintézetnek. gyen és bérmentve küldtik.

Az alföldi takarékpénztár

reszvénytársulat Debreczenben

XVI-ik rendes

KÖZGYÜLÉSÉT

1889. év február hó 10. délelőtti 10 órákor

saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a t. cz. részvényesek tisz-
 telettel meghívattak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgató-ág jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámla beterjesztése és a nyeresmény felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag ki-orolása és újabb választása.
5. Felügyelő bizottsági három rendes és két póttag választása.

Debreczen, 1889. Jan 22.

Az igazgatóság.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENÖR”

legújabb és legdivatosabb betükkal
 gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.